

Perusopetuksen ja valmistavan opetuksen opetussuunnitelmien perusteiden muutokset 1.8.2022 alkaen

Hyvinvointilautakunta 25.08.2022 § 118
478/12.00.00/2022

Valmistelu

Johtava rehtori Piia Hulkkonen 040-588 5735

Opetushallitus on 10.5.2022 julkaistuissa muutosmääräyksissä täsmentänyt useita opetussuunnitelmien perusteita ja määräyksiä, joiden tavoitteena on vahvistaa oppilaan ja opiskelijan oikeusturvaa ja oppimisympäristön turvallisuutta. Täsmennykset mahdollistavat nykyistä tehokkaammat ja oikea-aikaiset keinot puuttua kiusaamiseen, syrjintään, häirintään ja väkivaltaan esiopetuksessa, kouluissa ja oppilaitoksissa. Täsmennykset perustuvat muutoksiin, jotka on tehty perusopetuslakiin, lakiin ammatillisesta koulutuksesta, lukiolakiin ja lakiin tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta. Lait edellyttävät jatkossa, että lapsen ja nuoren etu otetaan ensisijaisesti huomioon aina, kun opetusta tai koulutusta suunnitellaan, järjestetään tai siitä päätetään. Muutokset tulevat voimaan 1.8.2022. Esi- ja perusopetuksen sekä koulutuksen järjestäjien on päivitettävä paikalliset opetussuunnitelmat siten, että ne vastaavat annettuja määräyksiä ja ovat käytössä elokuun alkuun mennessä.

Oheismateriaalina Opetushallituksen määräys ja liitteet

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 osalta muutokset koskevat seuraavia lukuja:

- 2.1 Opetuksen järjestämistä ohjaavat velvoitteet
- 5.1 Yhteinen vastuu koulupäivästä
- 5.3 Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö
- 5.6. Paikallisesti päätettävät asiat
- 8.2 Yhteisöllinen oppilashuolto.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2015 osalta muutokset koskevat seuraavia lukuja:

- 1 Perusopetukseen valmistavan opetuksen lähtökohdat
- 6.5 Suunnitelma kasvatuskeskustelujen ja kurinpidollisten keinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista.

Perusopetuksen lukuun 2.1. ja valmistavan opetuksen lukuun 1 on lisätty kirjaus, että opetusta suunniteltaessa, järjestettäessä ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu.

Perusopetuksen luvussa 8.2 ja valmistavan opetuksen luvussa 6.5 on lisätty koulun opettajan ja rehtorin ilmoitusvelvollisuus häirinnän, kiusaamisen ja väkivallan *lisäksi myös syrjinnästä* sekä kohteena olevan oppilaan että niistä *epäillyn* huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle. Lisäksi perusopetuksen luvussa 8.2 Yhteisöllinen oppilashuolto sana "koulu" on muutettu oppimisympäristöksi.

Perusopetuksen lukuun 5.1 Yhteinen vastuu koulupäivästä on oppilaan velvollisuuksiin lisätty vaatimus syrjimättömyydestä: "Oppilaan on käytädyttävä muita kiusaamatta ja *syrjimättä* sekä toimittava siten, ettei

hän vaaranna muiden oppilaiden, koulu yhteisön tai opiskelu ympäristön turvallisuutta tai terveyttä.”

Perusopetuksen lukuun 5.3 Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö ja valmistavan opetuksen lukuun 6.5 Suunnitelma kasvatuskeskustelujen ja kurinpidollisten keinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista on lisäys, jossa määritellään opetuksen epääminen oppilaalta joko jäljellä olevan työpäivän ajaksi tai tarvittaessa myös seuraavan työpäivän ajaksi:

”Opetusta häiritsevä oppilas voidaan määrätä poistumaan luokkahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan, taikka koulun tilaisuudesta. Lisäksi työrauhan turvaamiseksi oppilaan oikeus osallistua opetukseen voidaan evätä enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen oppilaan tai muun henkilön turvallisuus kärsii oppilaan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi. *Oppilaan osallistuminen opetukseen voidaan edellä mainitulla perusteella evätä myös seuraavaksi työpäiväksi, mikäli opetuksen järjestäjä tarvitsee aikaa suunnitella oppilaan paluuta takaisin opetukseen ja tarjota oppilaalle oppilashuollon palveluita sekä tukea turvallista paluuta opetukseen. Epäämisen aikana oppilaalle on järjestettävä 36 §:ssä tarkoitettuna oppilashuoltuna mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti oppilashuollon psykologin tai kuraattorin kanssa. Lisäksi oppilaalle on järjestettävä muu hänen tarvitsemansa tuki epäämisen aikana ja oppilaan palatessa opetukseen. Oppilaalle tehdään suunnitelma palaamisen tukemiseksi.*”

Perusopetuksen kappaleessa 5.6 Paikallisesti päätettävät asiat uutena asiana paikalliseen opetussuunnitelmaan tulee kirjata, mitkä ovat vastuut ja toimintatavat opetuksen epäämistä koskevista tilanteista. Muutosmääräyksen myötä oppilaalle, jolta opetus on evätty määräajaksi, tulee laatia suunnitelma, jolla tuetaan opetukseen palaamista. Huoltaja ja oppilas ovat osallisina suunnitelman laatimisessa. Lisäksi oppilaalle tulee epäämisen aikana tarjota mahdollisuutta keskustella henkilökohtaisesti oppilashuollon psykologin tai kuraattorin kanssa.

Paikallisesti täsmennetään, että opetuksen epääminen ja suunnitelma opetukseen palaamisesta kirjataan Wilmaan Kurinpidolliset toimet -lomakkeelle, joka on ollut jo aiemmin käytössä muun muassa kasvatuskeskustelujen yhteydessä. Lomakkeelle kirjataan myös oppilaan ja huoltajan kuulemiset, opetuksen järjestäminen epäämisen aikana, tarvittavat tukitoimet sekä seuranta.

Lisäksi täsmennetään, että laaditaan Kemian kaupungin perusopetuksen ja valmistavan opetuksen paikallinen suunnitelma kasvatuskeskustelujen ja kurinpidollisten keinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista. Koulujen yhteisen suunnitelman tarkoituksena on varmistaa toimintatapojen laillisuus ja yhdenmukaisuus sekä oppilaiden yhdenvertainen kohtelu. Suunnitelma tukee myös koulun järjestyssääntöjen toteutumista.

Opetussuunnitelmien perusteiden muutokset on käyty läpi opetus-, ohjaus- ja oppilashuoltohenkilöstön kanssa 9.8.2022 perusopetuksen ja lukion yhteisessä veso-koulutuksessa. Paikalliset täsmennykset päivitetään syksyn 2022 aikana.

Päätösehdotus

Hyvinvointilautakunta hyväksyy perusopetuksen ja valmistavan opetuksen opetussuunnitelmien muutokset 1.8.2022 alkaen.

Päätös

Hyvinvointilautakunta hyväksyi perusopetuksen ja valmistavan opetuksen opetussuunnitelmien muutokset 1.8.2022 alkaen.